

הדף היומי בבלי: מסכת בבא מציעא דף ק"ג
הדף היומי בהלכה: סימן קפ"ח מסעיף ו' עד סעיף ז'
המוסר היומי: אהבת חסד חלק ב' פרק י"ט מ'ואם קרוביו אינם עניים' עד 'ודע דכתבו האחרונים'

לוח
לימוד
יומי

לאחר 6 שנים פותח דרשו את הרישום למחזור השלישי של תכנית 'קניין הלכה'

לאחר כשש שנים מפתחת המחזור השני של 'קניין הלכה' ולקראת מעבר מסיימי המחזור השני לשלב ב' של התוכנית, מודיעה הנהלת 'דרשו' העולמית, על פתיחת הרישום למחזור השלישי של 'קניין הלכה' * כ-1500 אברכים נבחרים יוכלו לגשת למבחן המקדים לקבלה לתכנית.

משה שאול קליין שליט"א, רב שכונת 'אור החיים' בבני ברק, ותלמידו המובהק של מרן הגר"ש ואזנר זצוק"ל.

תכנית 'קניין הלכה' נועדה להעמיק את לימוד ההלכה בעיון ומשלבת בתוכה הדרכה מפורטת בלימוד ההלכה המופיעים מידי חודש בקובץ מראי המקומות הנשלחים לחברי קניין הלכה.

התוכנית כוללת את לימוד הלכות שבת, נדה, בשר בחלב, תערובות, מליחה, הלכות פסח הנוגעות להלכות תערובות והלכות הגעלת כלים.

התוכנית מיועדת לאברכים בני 30 ומעלה, השואפים ללמוד ולהורות הוראה בישראל ומעוניינים להכשיר את עצמם לקבלת "היתר הוראה" מגדולי הדור בעתיד. התכנית אינה מיועדת לאברכים שהינם בעלי היתר הוראה, וגם אינה מכתירה מורי הוראה, אולם עוסקת בלימוד עיוני של ההלכה, בנושאים הנדרשים לקבלת היתר הוראה, כשכל אחד מהלומדים יכול לפנות לרב מורה הוראה מובהק, להיבחן באופן עצמאי ולערך 'שימוש' עד לקבלת 'היתר הוראה'.

לאברכים המשתתפים הוכנה תכנית לימודים מיוחדת בטור וש"ע עם נושאי הכלים ושילוב של לימוד סוגיות הש"ס הנוגעות למקור ההלכות. חוברות מפורטות ועשירות ב'מראי מקומות' מחולקות בקביעות ללומדים ללא תשלום.

המבחנים נערכים אחת לששה חודשים כשהנבחנים מתוגמלים במלגות נדיבות במיוחד בהתאם להתקדמות הלימוד ורמת הציון במבחנים.

הבשורה שאלפי אברכים שוחרי הלכה חיכו לה בכיליון עיניים בחמש השנים האחרונות, יוצאת לדרך לרגל הועידה העולמית של 'דרשו' בקונטיקט - ארה"ב, בסימן 20 שנה למהפכה התורנית האדירה שחולל 'דרשו' בהיכלי התורה ובישיבות הקדושות.

לרגל ציון 20 שנה להקמתה של ממלכת התורה 'דרשו', יוצאת הנהלת 'דרשו' העולמית בהכרזה המרגשת על פתיחתו של המחזור השלישי בתוכנית 'קניין הלכה', ועל פתיחת ההרשמה לציבור תופסי התורה ושוחרי ההלכה.

תוכנית 'קניין הלכה' נחשבת לאחת מתוכניות הדגל של 'דרשו', ועד כה העמידה התוכנית מתוכה מאות רבות של רבנים מורי הוראה, בכלל הקהילות והמגזרים ההולכים בדרך התורה. במסגרת התוכנית נלמדים בעיון מאות סימנים בש"ע, תוך בירור מעמיק של ההלכה משורשיה בסוגיות הפזורות ברחבי הש"ס, דרך שיטות הראשונים על סוגיות אלו, לימוד מקיף של ראשוני הפוסקים עד הטור ובית יוסף יחד עם שאר נושאי הכלים, השולחן ערוך ונושאי כליו, כולל תשובות עיקריות של גדולי הפוסקים האחרונים עד לפסקי ההלכה כפי שנפסקו על ידי אחרוני האחרונים, כולל גדולי הפוסקים החיים עימנו כיום, אשר מפיחם אנו חיים ולאורם אנו צועדים.

התוכנית נוסדה לפני למעלה מעשור, וכבר מראשיתה הפכה לשם דבר בעולם התורה. את יסודותיה יצקו מרנן ורבנן עמודי ההוראה, מרן רבינו הגר"ש אלישיב זיע"א, מרן הגאון בעל 'שבט הלוי' זיע"א, ויבלחט"א מרן הגאון הגדול רבי ניסים קרליץ שליט"א. בפועל מפקח על התוכנית הגאון הגדול רבי

השוכח לומר 'יעלה ויבוא' בברכת המזון - האם צריך לברך שנית?

מי ששכח לומר בברכת המזון 'רצה', או 'יעלה ויבוא', ונזכר לאחר שסיים את ברכת המזון - בסעודת ליל שבת ושחרית של שבת, ובסעודות יום טוב, צריך לברך שנית. ובראש השנה - יש אומרים שאינו צריך לברך שנית (בסעודת היום), ויש חולקים. וביום הכיפורים - אף לדעת הסוברים שחולה האוכל בו צריך לומר 'יעלה ויבוא', אינו צריך לברך שנית. ואם נזכר לפני שאמר את שם ה' בחתימת ברכת 'בונה ירושלים' - יחזור ל'רצה' או 'יעלה ויבוא', וימשיך כרגיל. ואם נזכר לאחר שאמר שם ה', יאמר "למדני חקיך", ויחזור ל'רצה' או 'יעלה ויבוא'. ואם נזכר לאחר שאמר "בונה", טרם שאמר "ירושלים", ספק אם יחזור לתחילת הברכה, או יאמר את ברכת ההשלמה (ראה להלן). [שו"ע ו, משנ"ב, יט ורכב, ושעה"צ יח; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

מי שאינו זוכר את ברכת ההשלמה ל'רצה' ו'יעלה ויבוא' - כיצד ינהג?

מי ששכח לומר בברכת המזון 'רצה', או 'יעלה ויבוא', ונזכר לאחר שסיים את ברכת 'בונה ירושלים', בטרם שהתחיל ברכת 'הטוב והמטיב' - יברך לפני ברכת 'הטוב והמטיב' ברכה נוספת להשלמה, כפי הנוסח שתיקנו חז"ל, ומובא בפוסקים ובסידורים. ולשבת שצריך לומר בה גם 'יעלה ויבוא', ישנו נוסח הכולל את ברכות ההשלמה ל'רצה' ול'יעלה ויבוא', אך אם שכח רק 'רצה', או רק יעלה ויבוא', לא יאמר ברכה זו, אלא את הברכה המיוחדת להשלמת 'רצה' בלבד, או המיוחדת להשלמת 'יעלה ויבוא' בלבד, בהתאם למה ששכח. ומי שאין ברשותו סידור ואינו זוכר כלל את נוסח ברכת ההשלמה - יש אומרים שדינו כמי שנזכר לאחר ברכת המזון (ראה לעיל), ויש אומרים שיתכן שצריך לומר 'רצה' או 'יעלה ויבוא' במקום ברכת ההשלמה. [שו"ע ו, משנ"ב יז ורכ, ובה"ל ד"ה שנתן]

המסופק אם אמר 'רצה' - האם צריך לברך ברכת המזון שנית?

מי ששכח לומר בברכת המזון 'רצה', או 'יעלה ויבוא', ונזכר לאחר שהתחיל 'הטוב והמטיב' - בימים ששכחה זו מחייבת לברך שנית (ראה לעיל) - צריך לחזור לראש ברכת המזון. ואם אמר רק תיבת "ברוך" מברכת 'הטוב והמטיב' - יש אומרים שחוזר לראש ברכת המזון; ויש אומרים שאם אמר רק "ברוך אתה ה'", ימשיך בברכת ההשלמה הנ"ל, ורק אם אמר כבר "האֵל", יחזור לראש. וכתבו פוסקי זמננו שיש לנהוג כדעה השניה. ואם נזכר לאחר שסיים את ברכת 'הטוב והמטיב', לכל הדעות חוזר לראש. ומי שמסופק אם אמר 'רצה' ו'יעלה ויבוא' - יש להניח שצריך כהרגלו ולא אמר. ואם זוכר שהיה בלבו בשעת הברכה לומר, ואחר זמן רב נפל ספק בלבו אם אמר - אין זה נחשב לספק. [שו"ע ו, משנ"ב טז ורכג, ובה"ל ד"ה עד וד"ה לראש; ביאורים ומוספים דרשו, 9 ו17]

אתמול למדנו

- לברכה השלישית שבברכת המזון יש שני נוסחים לפתיחתה, ושני נוסחים מקבילים לחתימתה, האחד של בקשת רחמים, והשני של בקשת נחמה.
- בשבת אומרים בברכת המזון 'רצה והחליצנו', וביום טוב, חול המועד וראש חודש - 'יעלה ויבוא'. ומפני שיש באמירות אלו בקשת רחמים, קבעו לאומרו בברכה השלישית, שאף היא בקשת רחמים.
- יש אומרים שבאמירת 'יעלה ויבוא' בברכת המזון יש לדלג על המילה 'מלך', ולומר: "כי קל חנון ורחום אתה"; ולא נהגו כן.

מחר נלמד

- השוכח 'יעלה ויבוא' בראש חודש אינו צריך לברך ברכת המזון שנית - מדוע?
- מהו נוסח ברכת ההשלמה ל'יעלה ויבוא' בחול המועד?
- אשה ששכחה לומר 'רצה' ו'יעלה ויבוא' - האם צריכה לברך שנית?